

Oponentský posudek na magisterskou diplomovou práci Elišky Kutákové **Sukcese vegetace na výsypce vápencového lomu**

Práci celkově považuji za kvalitní. Studentka řešila pěkné téma, i když časově i prostorově poněkud limitované (obojí je pochopitelné, dané trváním magisterské práce a terénní realitou). Práce odráží současné trendy v ekologii jako takové a i v ekologii obnovy (vliv okolí - lokálního *species pool* - na složení vegetace, využití spontánních procesů při obnově narušených míst, aj.). Úvod bych si na toto téma dovedl představit v magisterské práci i rozsáhlejší, než jsou 4 strany. Otázky jsou v zásadě dobře položeny (i když jich je až příliš moc najednou) a autorka na ně víceméně odpovídá, i když ne příliš systematicky (to bych čekal v Závěru). Data byla adekvátně sebrána a zpracována. Některé pasáže a nadhozené problémy mohly být v textu místy trochu více do hloubky promyšleny, text je však logický a čtivý. Líbí se mi zvláště pasáž v Diskusi týkající se lapačů semen. Práci hodnotím stupněm **výborně - velmi dobře** podle průběhu obhajoby.

Obecnější otázky:

Jak dalece si autorka myslí, že její výsledky jsou zobecnitelné v praktické ekologické obnově? Kde vidí hlavní omezení?

Autorka interpretuje Obr. 5.1 a 5.10 tak, že došlo k nárůstu počtu druhů, formálně statisticky to i vyšlo. V 1. a 2. roce jsou však počty zhruba stejné a k nárůstu došlo jen v posledním, tj. 3. sledovaném roce. Kde má autorka jistotu, že nejde jen o fluktuace, ale skutečně o trend?

Poznámka k analýze dat: U počtu stepních druhů ve vztahu ke vzdálenosti od stepi lze těžko předpokládat normální rozdělení (str. 24). Může se k tomu autorka vyjádřit ze statistického hlediska?

Je sice pravda, že v mnoha případech dojde v lomech po několika desetiletích (někdy i dříve) k vytvoření souvislého stromového porostu, ale v žádném případě nelze mluvit o klimaxové vegetaci (str. 10). Co by mohlo být v lomech hypotetickým klimaxem, přesněji potenciální přirozenou vegetací?

Dílčí otázky:

Existují sice poměrně přesné záznamy o ukončení těžby v lomech, ale stanovit sukcesní stáří konkrétních míst v lomu je mnohdy obtížné. (str. 10).

Druh *Festuca valesiaca* bych nepovažoval za kompetitivní travu (str. 10).

V kap. Metodika se hodně metodických postupů opakuje. Text mohl být pospojován do subkapitol podle použitých metod a ne podle řešených problémů.

Pochybuji o výskytu podzolů v Českém krasu (str. 13).

Počítat kontinentalitu z Ellenbergových čísel považuji za zbytečné.

V kapitole 4.5. Analýza dat není uvedena jediná citace.

Nejsem proti rozumnému užívání anglických termínů v odborné literatuře, ale neměly by se skloňovat ("whole plotty").

Obr. 5.5 a 5.6, RDA složení lapačů považuji za zbytečné. Jednoduchá tabulka porovnávající počty druhů a jejich semen ve dvou letech sledování by řekla více a jednodušeji.

Picris hieracioides bych považoval spíše za ruderální než stepní druh.

Obr. 5.10 a 5.11: Protože se mění i celkový počet druhů, je asi lepší počítat s absolutním, nikoliv relativním počtem stepních druhů.

Str. 43: Nezdá se mi, že výsypka by byla tak alkalickým substrátem, který by stresoval rostliny.

Proč nejsou uvedeny (ani v příloze) konkrétní hodnoty půdních charakteristik?

Proč byly tak odlišné počty půdních vzorků odebraných Kopeckého válečky (str. 43)?

Obrázky by měly být samovysvětlující se, u některých ordinačních diagramů ani není v popisu uvedena použitá metoda.

Poněkud odvážné tvrzení, že vegetace na výsypce se už 3. rokem začala blížit vegetaci na stepi (str. 45).

Není vysoký výskyt druhů r. *Melilotus* podmíněn tím, že jsou často používány jako tzv. meliorační rostliny v technických rekultivacích? Ví autorka něco blíže o původu použité ornice (ne oranice, jak systematicky píše)?

V Českém středohoří nejde o vápencové, ale čedičové a znělcové (příp. trachytové) lomy.

Arrhenatherum bych nepovažoval za vysloveně klonálně se šířící druh, i když jednotlivé trsy se rozrůstají klonálně.

Jedna formální připomínka nakonec: Řazení citací v textu bývá obvyklé podle roku publikace, zde je to víceméně náhodně.

V Českých Budějovicích, 16.5.2013

Karel Prach